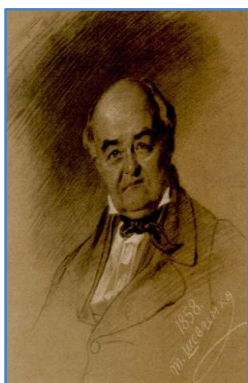

Два друга: М.Щепкін і Т.Шевченко

Восени 1838 року артист Михайло Щепкін приїздить на гастролі до Петербурга, де з успіхом виступає в ролі Макогоненка у п'єсі "Наталка Полтавка". Вистава не могла не привернути увагу й молодого українця, слухача Академії мистецтв Тараса Шевченка, палкого любителя театру. Також він уперше побачив великого актора, людину, яка відіграла надзвичайну роль у житті самого Т.Шевченка. Гастролі Щепкіна залишили глибокий слід в душі молодого художника і поета. І тому, приїхавши в 1843 році до Москви, Шевченко зробив усе, щоб познайомитись зі Щепкіним особисто. Це стало початком їхньої дружби. Поет був зачарований Щепкіним і на відзнаку дружніх почуттів подарував артисту свій "Кобзар", випущений у світ 1940 року. Згодом Шевченко став звати його "батьком" – і це не було пустим словом: Щепкін полюбив письменника, як сина. Вони використовували кожен нагоду, щоб зустрітись. Присвячений Щепкіну вірш "Заворожи мені, волхве", написаний у 1844 році, свідчить про те, що між ними зав'язалась міцна дружба. Вони постійно листувалися. У 1857 році Щепкін спеціально приїхав до Нижнього Новгорода, щоб зустріти Т.Шевченка, який повертався із заслання. Шість днів провели вони разом. Це були дні відвертих щирих розмов двох великих митців, політичних однодумців, мислителів. Актор на його честь ставив "Москаля-Чарівника". Тарас Григорович подарував йому свій автопортрет і присвятив поему "Неофіти". Наступна їхня зустріч відбулася 10 березня 1858 року в Москві, коли Шевченко отримав дозвіл жити в Петербурзі під наглядом поліції. Щепкін вводить Шевченка в коло своїх друзів, обидва вони відвідують С.Аксакова, М.Кетчера, Станкевичів, І.Забеліна, О. Афанасьєва та інших. Шістнадцять днів проминули тут як один день. Сповнений новими, радісними враженнями від перебування у чудового друга, Шевченко малює портрет Щепкіна, залишивши майбутнім поколінням прекрасний образ великого актора. Ми бачимо його злегка усміхнене обличчя з ласкавим поглядом по-молодому жвавих і розумних очей. Потім було короточасне побачення у Петербурзі, куди Щепкін приїхав на кілька днів на гастролі у травні 1858 року. І знову були наповнені глибоким змістом їхні зустрічі, нескінченні бесіди. В кінці травня 1859 року Шевченко вперше після заслання дістав дозвіл побувати в Україні. По дорозі туди він на один день заїхав до Москви, щоб побачитися з актором. Остання зустріч Щепкіна й Шевченка відбулась у березні 1860 року в Петербурзі. Більше вони не бачилися ніколи. Боротьба Щепкіна за народність театрального мистецтва споріднювала його з Шевченком, поетична творчість якого була народною, близькою і зрозумілою йому. Найулюбленішими героями Щепкіна й Шевченка були прості люди праці, до яких в серцях обох митців було стільки ніжності і синівського співчуття.

У 1861 році помер Тарас Шевченко, а через два роки перестало битися серце Михайла Щепкіна. В історії нашої і світової культури кожен з них має своє видатне й почесне місце.

Сисоєва, Н.

Два друга: М.Щепкін і Т.Шевченко [про дружні стосунки Михайла Щепкіна і Тараса Шевченка] : стаття / Н.П.Сисоєва, В.М.Красножон // Шкільна бібліотека. – 2013. – № 21 – 22. – С. 90.

